

Raport z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Szkole Podstawowej w Golinie w roku szkolnym 2014/15

Wymaganie 5. Profilaktyka agresji i przemocy w dydaktyce

Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Zespół ewaluacyjny:

Grzesiek Bogusława

Karol Dziurla

Dorota Hoffmann

Tomasz Jankowski

Daria Kornobis

Piotr Kowalczyk

Paulina Kubasik

- I. Plan ewaluacji.
- II. Analiza i interpretacja wyników.
  1. Analiza wypowiedzi rodziców (ankieta).
  2. Analiza wypowiedzi nauczycieli (ankieta)
  3. Analiza wypowiedzi uczniów (ankieta).
  4. Wywiad z pedagogiem szkolnym.
  5. Funkcjonujące działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa w szkole.
  6. Podsumowanie i wnioski.
- III. Zalecenia i wskazówki.

I. PLAN EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

WYBRANY OBSZAR PRACY:

W roku szkolnym 2014/2015 dyrekcja szkoły podstawowej podjęła decyzję o przeprowadzeniu ewaluacji wewnętrznej dotyczącej analizy i oceny bezpieczeństwa w trakcie pobytu w szkole uwzględniając analizę realizacji programu profilaktyki ukierunkowanej na zapobieganie agresji i przemocy w szkole.

Wybór tematu ewaluacji został podyktowany potrzebą informacji o aktualnej sytuacji w kontekście bezpieczeństwa. Ewaluacja wewnętrzna ma również na celu autorefleksję wszystkich uczestników życia szkolnego związaną z poprawą naszego bezpieczeństwa, aby nasza szkoła była miejscem bezpiecznym, przyjaznym, a wzajemne relacje oparte były na szacunku i wzajemnym poszanowaniu.

CEL EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ:

Podstawowym celem ewaluacji wewnętrznej jest diagnoza środowiska szkolnego w odniesieniu do poczucia bezpieczeństwa wszystkich uczestników życia szkolnego, analiza realizacji programu profilaktyki ukierunkowanego na zapobieganie agresji i przemocy w szkole, a także opracowanie planu działań mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa w szkole, oraz tworzenie przyjaznego klimatu nauki i pracy.

Cele szczegółowe:

1. Nauczyciele zapewniają młodzieży bezpieczeństwo w czasie pobytu w szkole poprzez:
  - zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego (monitoring, zakaz opuszczania szkoły w czasie zajęć, dyżury nauczycieli na przerwach, czytnik papilarny, przestrzeganie zasad BHP,
  - zwracanie uwagi na przejawy agresji, przemocy fizycznej i psychicznej
  - przestrzeganie zasad i norm zachowania panujących w szkole,
  - informowanie o zachowaniach akceptowanych i oczekiwanych (zapoznanie z regulaminami, procedurami, programami),
  - udostępnianie na stronie szkoły programów, procedur, regulaminów.
2. W szkole diagnozuje się zachowania uczniów. Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz promowanie właściwych postaw poprzez:
  - analizę sytuacji dydaktyczno-wychowawczej uczniów klas pierwszych przez pedagoga i wychowawców,
  - organizowanie pomocy pedagogiczno-psychologicznej,
  - przeprowadzanie akcji promujących pozytywne zachowania uczniów, oraz eliminowanie zachowań niepożądanych.
3. Uczniowie prezentują właściwe zachowania:
  - przestrzegają zasad BHP i regulaminów szkoły dotyczących bezpieczeństwa,
  - wiedzą jak zachowywać się podczas uroczystości w szkole i poza nią, oraz podczas wycieczek szkolnych.
4. W szkole podejmuje się działania eliminujące zagrożenia, oraz wzmacnia i promuje się właściwe zachowania, analizuje się skuteczność podejmowanych kroków w celu poprawy bezpieczeństwa, modyfikuje się podejmowane kroki uwzględniając inicjatywy uczniów poprzez:
  - przedstawienie wyników diagnozy środowiskowej gronu pedagogicznemu- wspólna analiza, wyciąganie wniosków,

- weryfikację i aktualizację programów i procedur szkolnych dotyczących bezpieczeństwa,
- opiniowanie planów pracy, programów profilaktyki oraz planów wychowawczych przez rodziców.

SFORMUŁOWANIE PYTANIA KLUCZOWEGO:

1. Jaki jest stopień poczucia bezpieczeństwa w szkole?
  - a) Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie?
  - b) Czy rodzice uważają, że szkoła jest bezpieczna dla ich dziecka?
  - c) Czy uczniowie doświadczyli przemocy ze strony rówieśników i nauczycieli?
  - d) Czy uczniowie byli świadkami przemocy fizycznej lub psychicznej?
  - e) Czy rodzice dostrzegają zjawisko przemocy w szkole?
2. Jakie działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa w szkole?
3. Czy uczniowie i rodzice znają działania podejmowane w szkole służące poprawie bezpieczeństwa?
4. Jaka jest efektywność tych działań?
5. Jakie są propozycje zmian i propozycja modyfikacji już istniejących działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa w szkole?
  - a) Jakie zmiany zaproponowali uczniowie oraz rodzice aby poprawić bezpieczeństwo w szkole?

NARZĘDZIA BADAWCZE WYKORZYSTANE DO PRZEPROWADZENIA EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ:

1. Do badania użyto trzech ankiet skierowanych do uczniów i rodziców:
  - Bezpieczeństwo w szkole – uczniowie klas II – III
  - Bezpieczeństwo w szkole – uczniowie klas IV – VI
  - Ankieta dotycząca Szkolnego Programu Wychowawczego - uczniowie klas IV – V
  - Bezpieczeństwo uczniów w szkole – rodzice uczniów klas I –VI
  - Wywiady z nauczycielami
  - Wywiad z pedagogiem szkolnym
2. Obserwacja.
3. Próba badawcza.
  1. Uczniowie klas II-III - 45 ankietowanych uczniów oraz uczniowie klas IV-VI – 48 ankietowanych uczniów

2. Rodzice klas I-VI - 102 ankietowanych rodziców
3. Nauczyciele – 17
4. Pedagog szkolny

HARMONOGRAM EWALUACJI

Przebieg czynności	Czas wykonywania	odpowiedzialni
Przygotowanie planu ewaluacji wewnętrznej.	Do 30. 11. 2014	Zespół ewaluacyjny
Przebieg ewaluacji, zbieranie informacji.	Do 28.02. 2015	Zespół ewaluacyjny
Analiza informacji, wyciąganie wniosków, pisanie raportu.	Do 15.05.2015	Zespół ewaluacyjny
Przedstawienie raportu dyrektorowi i Radzie Pedagogicznej	01. 07. 2015	Zespół ewaluacyjny

SPOSÓB PREZENTACJI WYNIKÓW EWALUACJI

Wyniki ewaluacji zaprezentowane będą:

- nauczycielom na Radzie Pedagogicznej,
- uczniom podczas godzin wychowawczych,
- rodzicom podczas zebrania.

Raport z przeprowadzonej ewaluacji zostanie opublikowany na stronie internetowej szkoły, a wersja papierowa będzie dostępna w bibliotece i pokoju nauczycielskim.

II. ANALIZA ANKIET

1. WYPOWIEDZI RODZICÓW.

W drugim półroczu roku szkolnego przeprowadzono ankietę wśród rodziców uczniów klas I-IV. Badaniu ankietowemu zostało objętych 142 rodziców, z których ankietę oddało 102. Celem przeprowadzonego badania było uzyskanie informacji: czy uczniowie w szkole czują się bezpiecznie?

Rodzice udzielili następujących odpowiedzi:

1. Czy otrzymujecie Państwo regularne informacje o postępach w nauce i zachowaniu własnego dziecka?

tak	96,07%	(tj.98 osób)
nie	3,92%	(tj.4 osoby)

2. Czy Państwa zdaniem rodzice są wystarczająco informowani o problemach wychowawczych występujących w szkole?

tak	83,33%	(tj.85 osób)
nie	13,72%	(tj.14 osób)

3. Kto najczęściej informuje Państwa o problemach wychowawczych sprawianych przez dziecko?

- wychowawca	81,37%	(tj.83 osoby)
- nauczyciel	8,82%	(tj.9 osób)
- samo dziecko	0,98%	(tj.1 osoba)
- rodzzeństwo	0,98%	(tj.1 osoba)
- nikt	0,98%	(tj.1 osoba)

4. Czy według Państwa działania szkoły w aspekcie rozwiązywania i zapobiegania problemom wychowawczym są wystarczające ?

tak	66,66%	(tj.68 osób)
nie	16,68%	(tj.16 osób)

5. Czy Państwa dziecko w szkole było:

- bite przez kolegów	7,84%	(tj.8 osób)
- wyśmiewane	8,82%	(tj.9 osób)
- zastraszane	1,96%	(tj.2 osoby)
- zaczepiane	9,80%	(tj.10 osób)
- przezywane	6,86%	(tj.7 osób)
- okradzione	3,92%	(tj.4 osoby)
- zniszczono mu rzeczy	0,98%	(tj.1 osoba)
- wymuszano od niego pieniądze	-	-

6. Czy w wyżej wymienionych sytuacjach Państwa dziecko uzyskało pomoc od :

- wychowawcy 16,66% (tj.17 osób)
- pedagoga szkolnego 0,98% (tj.1 osoba)
- pielęgniarki -
- kolegi 0,98% (tj.1 osoba)
- nauczyciela 2,94% (tj.3 osoby)
- dyrektora 0,98% (tj.1 osoba)
- woźnej -
- poradziło sobie samo 9,80% (tj.10 osób)
- inna odpowiedź :
  - pomógł rodzic 0,98 (tj.1 osoba)

7. Czy Państwa zdaniem szkoła reaguje na przemoc?

- tak 76,47% (tj.78 osób)
- nie 2,94% (tj.3 osoby)

inna odpowiedź :

- nie wiem 1,61% (tj.1 osoba)
- średnio 1,61% (tj.1 osoba)

8. Czy Państwa dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?

- tak 85,48% (tj.53 osoby)
- nie 9,67% (tj.6 osób)

inna odpowiedź :

- nie zawsze 0,98% (tj.1 osoba)
- sądzę , że tak 0,98% (tj.1 osoba)

9. Jeżeli uważają Państwo , że dziecko czuje się w szkole bezpiecznie, to proszę podać o wskazanie niebezpieczeństw zagrażających Waszemu dziecku.

- czasami brak opiekunów na boisku 1,96% (tj.2 osoby)
- nie zawsze są zamknięte drzwi od strony boiska 0,98% (tj.1 osoba)
- sytuacje zagrażające bezpieczeństwu mają najczęściej miejsce podczas przerw 0,98% (tj.1 osoba)
- nie ma takiego 0,98% (tj.1 osoba)

10. Czy mają Państwo propozycje dotyczące poprawy bezpieczeństwa Waszego dziecka w szkole?

- rozbudowa monitoringu	0,98%	(tj.1 osoba)
- bezpieczniejszy wjazd i wyjazd z parkingu	0,98%	(tj.1 osoba)
- ochrona	0,98%	(tj.1 osoba)
- wzmocnienie dyżurów nauczycieli	0,98%	(tj.1 osoba)
- większy kontakt wychowawcy z dziećmi	0,98%	(tj.1 osoba)
- skrupulatne wyjaśnianie konfliktów między uczniami (znalezienie źródła konfliktu, a nie tylko skupienie uwagi na konflikcie)	0,98%	(tj.1 osoba)

WNIOSKI :

- zdecydowana większość rodziców (96,07%) regularnie otrzymuje informacje o postępach w nauce i zachowaniu własnego dziecka,
- z ankiety wynika, że wychowawcy są w stały kontakcie z rodzicami uczniów i na bieżąco informują ich o sprawianych przez dziecko problemach wychowawczych (tak odpowiedziało 83,33% ankietowanych),
- według rodziców uczeń w szkole jest najczęściej : zaczepiany – 9,80%, wyśmiewany – 8,82% , bity przez kolegów – 7,84% , przezywany – 6,86% zdarzyły się również kradzieże – 3,92% ,
- w sytuacjach problemowych najczęściej uczniowie radzą sobie sami – 9,80% oraz otrzymują pomoc od wychowawcy – 16,66% i nauczyciela, dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego – 0,98% ,
- rodzice prawie zgodnie twierdzą , że szkoła reaguje na przejawy przemocy – 93,13%, i że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie – 76,47%
- jedna osoba wskazała niebezpieczeństwa zagrażające dziecku – nie zawsze są zamknięte drzwi od strony boiska, czasami brak opiekunów na boisku ,
- propozycje ze strony rodziców dotyczące poprawy bezpieczeństwa w szkole to – rozbudowa monitoringu, ochrona, wzmocnienie dyżurów nauczycieli, większy kontakt wychowawcy z dziećmi, skrupulatne wyjaśnianie konfliktów .

WNIOSKI:

- należy częściej rozmawiać z uczniami i zwracać uwagę na ich problemy,
- nie należy bagatelizować żadnych sytuacji konfliktowych pomiędzy uczniami,
- należy konsekwentnie reagować na sytuacje problemowe.

2. WYPOWIEDZI NAUCZYCIELI

Na pytania ankiety odpowiedziało 17 nauczycieli.

1. Czy uważa Pani/Pan, że w szkole jest bezpiecznie?
  - tak - 17
  - nie - 0
2. Czy uważa Pani / Pan, że szkoła zapewnia uczniom bezpieczeństwo w czasie przerw lekcyjnych?
  - tak - 16
  - nie - 1
3. Z jakimi problemami spotyka się Pani /Pan podczas pełnienia dyżurów na przerwach?
  - popychanie -14
  - bójki - 3
  - wyśmiewanie - 12
  - wulgaryzmy -13
  - bieganie po korytarzu - 8
  - unikanie wychodzenia na boisko - 11
4. W jaki sposób Pani /Pan reaguje na takie sytuacje?
  - zwracam uwagę - 17
  - proszę o pomoc wychowawcę lub pedagoga - 7
  - wysyłam ucznia do dyrektora - 0
  - nie reaguję - 0
5. Czy zgłasza Pani / Pan komuś o takim zajściu?
  - tak - 12
  - nie - 5

Jeśli tak, to komu?

  - wychowawcy - 12
  - pedagogowi - 5,
  - dyrektorowi -3
  - rodzicowi - 6
6. Czy rozmawiają Państwo z uczniami o przemocy?
  - tak - 17
  - nie - 0
7. Jeśli tak, to w jakiej formie prowadzone są te rozmowy?

- lekcje wychowawcze - 7
  - indywidualne rozmowy - 17
  - pogadanka - 2
  - rozmowy w obecności pedagoga - 5
8. Czy uczniowie szczerze i bez obaw rozmawiają o przejawach agresji i przemocy w szkole?
- tak - 14
  - nie - 3
9. Z jaką formą agresji lub przemocy spotkali się Państwo w szkole?
- przezywanie - 16
  - wyśmiewanie - 15
  - obgadywanie - 14
  - izolowanie w klasie - 3
  - dyskryminowanie - 0
  - grożenie, zastraszanie - 3
  - okradanie - 0
  - wyłudzenie pieniędzy - 0
  - bicie, kopanie, popychanie - 10
  - zamykanie w pomieszczeniach - 0
  - używanie wulgaryzmów - 12
  - cyberprzemoc - 0
10. Jakie działania wg Państwa służą zwiększaniu bezpieczeństwa w szkole?
- dyżury nauczycielskie - 17
  - identyfikatory - 7
  - zamykanie drzwi wejściowych - 11
  - kontrola absencji uczniów - 13
  - rozmowy z rodzicami - 12
  - jasno sprecyzowany system oceniania zachowania - 15
11. Proszę wymienić negatywne zachowania uczniów, które wymagają szczególnej zmiany w celu zwiększenia i poprawy poczucia bezpieczeństwa w szkole?
- Nauczyciele wymieniali:
- agresja słowna
  - wulgaryzmy
  - przepychanki

WNIOSKI:

Wszyscy nauczyciele uważają, że w szkole jest bezpiecznie. 94 % uważa, że uczniowie mają zapewnione bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole. Mimo tego wszyscy ankietowani nauczyciele stwierdzili, że spotykają się (szczególnie podczas przerw) z różnymi aktami przemocy - zarówno psychicznej, jak i fizycznej. W odpowiedzi na pytanie nr 4 wszyscy ankietowani odpowiedzieli, że reagują na takie sytuacje: zwracając uwagę - 100%, prosząc o pomoc wychowawcę lub pedagoga - 41%.

Wyniki ankiety pokazują, że nauczyciele nie lekceważą przypadków przemocy w szkole oraz jej otoczeniu, większość rozmawiała z uczniami na tematy przemocy, agresji i jej skutkach, podejmują działania wychowawcze mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa młodzieży w szkole i na jej terenie. Do szczególnie negatywnych zachowań uczniów, które wymagają modyfikacji nauczyciele wymieniają: wulgaryzmy, agresja słowna oraz przepychanki.

3. WYPOWIEDZI UCZNIÓW

KLASY II - III

W ankiecie wzięło 45 uczniów z klas II - III

1. Czy lubisz chodzić do szkoły?

tak	62,22%	(tj.28 osób)
nie	8,88%	(tj.4 osoby)

2. Jak czujesz się w szkole?

dobrze	73,33%	(tj.33 osoby)
źle	20,00%	(tj.9 osób)
tak sobie	6,66%	(tj.3 osoby)

3. Gdzie lubisz przebywać?

klasa	57,71%	(tj.26 osób)
korytarz	24,44%	(tj.11 osób)
boisko	66,66%	(tj.30osób)
toaleta	4,44%	(tj.2 osoby)
świetlica	31,11%	(tj.14 osób)
automat z jedzeniem	4,44%	(tj.2 osoby)

4. Gdzie nie lubisz przebywać?

klasa	4,44%	(tj.2 osoby)
korytarz	20,00%	(tj.9 osób)
boisko	8,88%	(tj.4 osoby)
toaleta	66,66%	(tj.30 osób)
świetlica	13,33%	(tj.6 osób)

5. Kogo boisz się w szkole?

nikogo	64,44%	(tj.29 osób)
koleżanek lub kolegów z klasy	4,44%	(tj.2 osoby)
starszych kolegów lub koleżanek	13,33%	(tj.6 osób)

6. Czy ktoś Ci dokucza?

nie	64,44%	(tj.29 osób)
tak:	26,66%	(tj.12 osób)
straszy	8,88%	(tj.4 osoby)
kopie	8,88%	(tj.4 osoby)
bije	11,11%	(tj.5 osób)
przezywa	17,77%	(tj.8 osób)

7. Czy zrobiłeś w szkole komuś jakąś krzywdę?

nie	80,00%	(tj.36 osób)
tak :	13,33%	(tj.6 osób)
biłeś	2,22%	(tj.1 osoba)
popychałeś	2,22%	(tj.1 osoba)
przezywałeś	-	

8. Czy ktoś kiedyś namawiał Cię do zrobienia komuś krzywdy?

tak	17,77%	(tj.8 osób)
nie	80,00%	(tj.36 osób)

9. Czy to agresja, jeśli dwaj koledzy się biją?

tak	84,44%	(tj.38 osób)
-----	--------	--------------

nie	13,33%	(tj.6 osób)
10. Czy zawsze trzeba przeprosić , jeśli zrobisz komuś krzywdę ?		
tak	97,77%	(tj.44 osoby)
nie	-	
11. Czy reagujesz , kiedy Twojemu koledze lub koleżance dzieje się krzywda?		
tak	95,55%	(tj.43 osoby)
nie	2,22%	(tj.1 osoba)
12. Czy powiedzenie komuś , że koledzy mnie biją , przezywają , popychają itp. – to skarżenie ?		
tak	40,00%	(tj.18 osób)
nie	57,77%	(tj. 26 osób)
13. Czy wiesz do kogo w szkole możesz się zwrócić o pomoc?		
tak	97,77%	(tj.44 osoby)
nie	-	-

WNIOSKI :

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie,
- grupa uczniów zauważa miejsca, w których nie czują się bezpiecznie,
- uczniowie rozumieją pojęcie „agresja”
- uczniowie wiedzą, że jeżeli kogoś skrzywdzą to należy przeprosić (znają normy społeczne),
- zdecydowana większość uczniów reaguje na cudzą krzywdę – nie są obojętni,
- uczniowie potrafią odróżnić skarżenie od poinformowania osoby dorosłej o krzywdzie jaka spotkała inną osobę,
- zdecydowana większość uczniów wie do kogo w szkole może zwrócić się o pomoc.

W ZWIĄZKU Z POWYŻSZYMI DANymi NALEŻY:

- zwiększyć ilość dyżurujących nauczycieli na przerwach ,
- ponownie przypomnieć uczniom o zasadach i normach jakich należy w szkole przestrzegać,
- konsekwentnie reagować na każdy przejaw złego zachowania.

KLASY IV - VI

W ankiecie udział wzięło 48 uczniów klas IV – VI

1. Jak często jesteś świadkiem , gdy na terenie szkoły ktoś kogoś bije , popycha , kopie itp.?

codziennie	8,33%	(tj.4 osoby)
2-3 razy w tygodniu	14,58%	(tj.7 osób)
raz w tygodniu	2,08%	(tj.1 osoba)
rzadziej	54,16%	(tj.26 osób)

2. Podaj nazwisko osoby lub osób , które najczęściej zaczepiają innych :

Marcel Gęściak	39,58%	(tj.19 osób)
Szymon Szymendera	4,16%	(tj.2 osoby)
Jankowski	4,16%	(tj.2 osoby)
Maciej Kwiatkowski	2,08%	(tj.1 osoba)
Mateusz Gmerek	2,08%	(tj.1 osoba)
chłopcy z kl.III gimnazjum	2,08%	(tj.1 osoba)

3. Czy zdarza się, że ktoś :

Ci grozi	8,33%	(tj.4 osoby)
bije, kopie, popycha Cię	14,58%	(tj.7osób)
niszczy Twoją własność	6,25%	(tj.3 osoby)
zabiera Ci pieniądze	-	
inaczej Ci dokucza		
obraża	2,08%	(tj.1 osoba)
poniża	2,08%	(tj.1 osoba)
szantażuje	2,08%	(tj.1 osoba)
wyzywa	2,08%	(tj.1 osoba)
obgaduje	2,08%	(tj.1 osoba)
zabiera moje rzeczy z piórnika	2,08%	(tj.1 osoba)
mówi, że nikt mnie nie lubi	2,08%	(tj.1 osoba)

4. Gdzie to się najczęściej odbywa?

w szatni	25,00%	(tj.12 osób)
w ubikacji	2,08%	(tj.1 osoba)

na korytarzu	12,50%	(tj.14 osób)
na boisku	35,41%	(tj.17 osób)
w klasie	8,33%	(tj.4 osoby)
przy sklepiku	2,08%	(tj.1 osoba)
gdzie indziej np.	-	

5. Kiedy to ma miejsce ?

przed lekcjami	6,25%	(tj.3 osoby)
po lekcjach	4,16%	(tj.2 osoby)
na przerwie	45,83%	(tj.22 osoby)
w innym czasie	-	

6. Podaj nazwisko osoby lub osób , które najczęściej Ci dokuczają:

Gęściak Marcel	20,83%	(tj.20 osób)
Szymendera Szymon	4,16%	(tj.2 osoby)
Kwiatkowski Maciej	2,08%	(tj.1 osoba)
Kacper Podlewski	2,08%	(tj.1 osoba)
Matysiak Emilia	2,08%	(tj.1 osoba)
Poczta Agata	2,08%	(tj.1 osoba)

7. Czy uważasz , że nasza szkoła jest bezpieczna?

tak	85,41%	(tj.41 osób)
nie	12,50%	(tj.6 osób)
inna odpowiedź : tak sobie	2,08%	(tj.1 osoba)

WNIOSKI :

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie,
- zdarzają się na terenie szkoły incydenty związane z przemocą :
  - najczęściej są to różne formy przemocy słownej,
  - pojawiają się w szkole sporadyczne przypadki bicia się i prowokowania do bójek,
- grupa uczniów zauważa miejsca, w których nie czują się bezpiecznie

W związku z powyższymi danymi należy :

- zwiększyć ilość dyżurujących nauczycieli na przerwach,
- ponownie przypomnieć uczniom o zasadach i normach jakich należy w szkole przestrzegać,
- z uczniami wymienionymi w ankiecie przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą oraz poinformować rodziców tych uczniów o wynikach tej ankiety .

ANALIZA ANKIETY DLA UCZNIÓW DOTYCZĄCA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO (uczniowie klas IV – VI)

Oto odpowiedzi uczniów :

1. Jak oceniasz lekcje wychowawcze?

- wychowawca tłumaczy, rozmawia, pomaga rozwiązać problemy

33,33% (tj.17 osób)

- są fajne	21,56%	(tj.11 osób)
- bardzo dobrze	19,60%	(tj.10 osób)
- ciekawe	7,84%	(tj.4 osoby)
- podobają mi się	3,92%	(tj.2 osoby)
- lubię je	3,92%	(tj.2 osoby)
- wesołe	1,96%	(tj.1 osoba)
- można porozmawiać	1,96%	(tj.1 osoba)
- nudne	1,96%	(tj.1 osoba)
- bardzo źle	1,96%	(tj.1 osoba)

2. Czy lubisz godziny wychowawcze z Twoim wychowawcą?

a) tak	80,39%	(tj.41 osób)
b) nie	7,84%	(tj.4 osoby)

3. Jakiego typu masz problemy w szkole?

a) relacje z rówieśnikami	9,80%	(tj.5 osób)
b) niedomówienia z nauczycielami	13,72%	(tj.7 osób)
c) brak omówienia oceny za Twoją pracę	3,92%	(tj.2 osoby)
d) nieterminowe oddawanie prac przez nauczycieli	21,56%	(tj.11 osób)
e) za duży natłok obowiązków szkolnych	19,60%	(tj.10 osób)
f) brak zrozumienia ze strony :		

- dyrektora szkoły	-	
- nauczycieli	1,96%	(tj.1 osoba)
- pracowników szkoły	-	
- kolegów/koleżanek	1,96%	(tj.1 osoba)
- innych osób		

4. W jaki sposób dzięki lekcjom wychowawczym rozwiązałeś swoje problemy?

- pogodziłem się	15,68%	(tj.8 osób)
- rozwiązuje swoje problemy	13,72%	(tj.7 osób)
- uczymy się tolerancji	9,80%	(tj.5 osób)
- nauczyłem się cierpliwości	1,96%	(tj.1 osoba)
- nie kłóczę się	1,96%	(tj.1 osoba)

5. Czy znasz prawa ucznia?

a) tak	92,15%	(tj.47 osób)
b) nie	7,84%	(tj.4 osoby)

6. Czy wiesz jakie masz obowiązki?

a) tak	100%	(tj.51 osób)
b) nie	-	

7. Czy wiesz jak bronić swoich praw?

a) tak	92,15%	(tj.47 osób)
b) nie	9,80%	(tj.5 osób)

8. Czy uwagi i propozycje uczniów są uwzględniane przez nauczycieli?

a) zawsze	29,441%	(tj.15 osób)
b) często	50,98%	(tj.26 osób)
c) rzadko	21,56%	(tj.11 osób)
d) nigdy		

9. Czy organizowane były zajęcia klasowe pozalekcyjne (uroczystości, wycieczki, imprezy)?

a) zawsze	35,29%	(tj.18 osób)
b) często	56,86%	(tj.29 osób)

- c) rzadko 12% (tj.6 osób)
- d) nigdy -

10. Jaki wpływ zajęcia wychowawcze miały na atmosferę w Twojej klasie?

- bardzo dobry 15,68% (tj.8 osób)
- klasa stała się bardziej wyrozumiała 11,76% (tj.6 osób)
- miła atmosfera 7,84% (tj.4 osoby)
- jesteśmy grzeczniejsi 3,92% (tj.2 osoby)
- większy spokój 1,96% (tj.1 osoba)
- są super 1,96% (tj.1 osoba)
- atmosfera się poprawia 1,96% (tj.1 osoba)
- nie mają wpływu 1,96% (tj.1 osoba)

11. Czy w przypadku trudności osobistych, rówieśniczych, losowych możesz zwrócić się do nauczyciela, wychowawcy z prośbą o pomoc?

- a) zawsze 64,70% (tj.33 osoby)
- b) często 21,56% (tj.11 osób)
- c) czasami 17,64% (tj.9 osób)
- d) nigdy

12. W jakich formach zajęć pozalekcyjnych brałeś udział ?

- a) biwak 5,88% (tj.3 osoby)
- b) rajd 27,45% (tj.14 osób)
- c) wycieczka 54,90% (tj.28 osób)
- d) kino 78,43% (tj.40 osób)
- e) teatr 12% (tj.6 osób)
- f) występ 47,05% (tj.24 osoby)
- g) spotkanie 29,41% (15 osób)
- h) inne (jakie ?)
  - taniec 3,92% (tj.2 osoby)
  - grill 1,96% (tj.1 osoba)
  - zawody 1,96% (tj.1 osoba)
  - śpiew 1,96% (tj.1 osoba)

13. Kto najczęściej udziela Ci pomocy ?

a) dyrektor szkoły	1,96%	(tj.1 osoba)
b) wychowawca	60,78%	(tj.31 osób)
c) pedagog szkolny	1,96%	(tj.1 osoba)
d) rodzic	50,98%	(tj.26 osób)
e) kolega/koleżanka	50,98%	(tj.26 osób)
f) inna osoba		
- nauczyciel	1,96%	(tj.1 osoba)

14. Jakiego wsparcia oczekujesz od szkoły ?

- pomoc w lekcjach	7,84%	(tj.4 osoby)
- pomoc w relacjach rówieśniczych	5,88%	(tj.3 osoby)
- zrozumienia	5,88%	(tj.3 osoby)
- żadnego wsparcia	5,88%	(tj.3 osoby)
- więcej zajęć dodatkowych	3,92%	(tj.2 osoby)
- większe zainteresowanie uczniem	1,96%	(tj.1 osoba)
- więcej wycieczek	1,96%	(tj.1 osoba)

WNIOSKI :

- uczniowie wypowiadając się na temat lekcji wychowawczej podkreślają fakt, że mogą porozmawiać z wychowawcą, że wychowawca tłumaczy wiele spraw, że rozwiązują problemy, tak opowiedziało się 33,33%, natomiast 19,50% uczniów oceniło te zajęcia jako bardzo dobre,
- zdecydowana większość uczniów lubi lekcje wychowawcze – 80,39%,
- problemy, z jakimi zmagają się uczniowie w szkole to: nieterminowe oddawanie prac uczniów przez nauczycieli – 21,56% i niedomowienia z nauczycielami – 13,72% oraz duży natłok obowiązków szkolnych – 19,60% ,
- dzięki lekcjom wychowawczym uczniowie twierdzą, że mają lepsze relacje z kolegami („Pogodziłem się”) – 15,68%, zwracają również uwagę na fakt, iż są bardziej wobec siebie tolerancyjni – 9,80%,
- 92,15% uczniów zna swoje prawa, a 100% zna również swoje obowiązki, zdecydowana większość uczniów wie jak bronić swoich praw – 92,15%,
- uczniowie twierdzą, że nauczyciele często biorą pod uwagę propozycje uczniów (50,98%),
- według uczniów często są organizowane zajęcia pozalekcyjne (56,86%),

- wpływ zajęć wychowawczych na atmosferę klasy w opinii uczniów jest bardzo dobry (15,68%), padały również pojedyncze odpowiedzi typu: miła atmosfera, klasa stała się bardziej wyrozumiała, dobrze, większy spokój; jedna osoba stwierdziła, że zajęcia wychowawcze nie mają żadnego wpływu na atmosferę w klasie,
- w przypadku zaistniałych trudności, sytuacji problemowych 64,70% uczniów „zawsze” może zwrócić się z prośbą o pomoc do nauczyciela, wychowawcy,
- najczęstszą formę zajęć pozalekcyjnych uczniowie wskazali: kino (78,43%), wycieczki (54,90%), występy (47,05%),
- według uczniów najczęściej pomocy w szkole udziela im wychowawca - 60,78%, następnie rodzice i kolega/koleżanka – 50,98%,
- uczniowie oczekują od nas (nauczycieli) przede wszystkim pomocy w lekcjach i pomocy w rozwiązywaniu konfliktów między uczniami .

W związku z powyższymi wnioskami wynikającymi z przeprowadzonej ankiety wśród uczniów klas IV –VI należałoby nadal często rozmawiać z uczniami, wykazywać zainteresowanie samym uczniem nie tylko jego postępami w nauce, ale również innymi sprawami dotyczącymi ucznia (sytuacja rodzinna, relacje z rówieśnikami, zainteresowania itp.)

4. WYWIAD Z PEDAGOGIEM SZKOLNYM

Celem głównym programu profilaktyki jest przygotowanie uczniów do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, ułatwiający kontakt z innymi ludźmi i radzenie sobie z samym sobą. W Szkolnym Programie Profilaktyki nie narzucamy tematyki i metod pracy, a wspieramy wychowawców w interwencjach profilaktycznych i wychowawczych.

W ramach działań wychowawczych wychowawcy zbierają informacje dostarczające dodatkową wiedzę z zakresu przyczyn i skutków stosowania przemocy oraz o zapotrzebowaniu klas na te tematykę. Zadania programu profilaktyki realizowano w ramach zajęć dydaktyczno – wychowawczych i opiekuńczych przez wychowawców klas, nauczycieli oraz pedagoga szkolnego. Psychoedukacja rodziców w ramach zebrań ogólnych i indywidualnych spotkań z pedagogiem szkolnym i nauczycielami służyła rozpoznawaniu trudnych sytuacji oraz uzyskaniu wiedzy na interesujące ich tematy.

Pedagog szkolny prowadzi rozmowy z uczniami sprawiającymi kłopoty wychowawcze, ich rodzicami, nauczycielami w celu udzielenia rad czy wskazówek jak rozwiązać daną sytuację. Szkoła współpracuje z instytucjami wspierającymi działania

wychowawcze na rzecz bezpieczeństwa i zapobiegania agresji np. Poradnię Psychologiczno–Pedagogiczną, Policją, Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rejonowym (Sąd Rodzinny -Wydział III Nieletnich), Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Organizuje spotkania z przedstawicielami Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej.

5. DZIAŁANIA FUNKCJONUJĄCE W SZKOLE, MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ BEZPIECZEŃSTWA I OGRANICZENIE ZACHOWAŃ NEGATYWNYCH

- monitoring korytarzy szkolnych oraz terenu wokół szkoły,
- czytnik linii papilarnych przy wejściu do szkoły,
- zakaz opuszczania terenu szkolnego w trakcie trwania zajęć oraz przerw,
- dyżury nauczycielskie na przerwach,
- wprowadzenie dziennika elektronicznego, dzięki któremu rodzice mogą na bieżąco monitorować uwagi dotyczące zachowań dzieci i być w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami,
- poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych celem zagospodarowania czasu wolnego pod opieką pedagogów
- organizowanie pomocy koleżeńskiej, dzięki której pogłębiają się relacje między uczniami,
- funkcjonowanie świetlicy szkolnej,
- całoroczna akcja „Mam świadomość...”, w ramach której wszechstronnie wychowywano i edukowano dzieci w zakresie wyżej wymienionej problematyki,
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego nauczycielom.

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Analizując treści zawarte w badanym wymaganiu zespół ewaluacyjny wysunął następujące wnioski:

- przeprowadzać coroczną ankietę wśród uczniów, nauczycieli i rodziców w celu monitorowania problemu i diagnozowania sytuacji
- organizować całoroczne akcje związane z szeroko rozumianą profilaktyką
- aktywizować środowisko rodziców w kwestii współpracy w wyżej wspomnianym obszarze działań.